

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

ZÁZRAČNÝ ORIEŠOK ROK

Aktivizačná kniha

Slovná a vetná banka

Metodické odporúčania

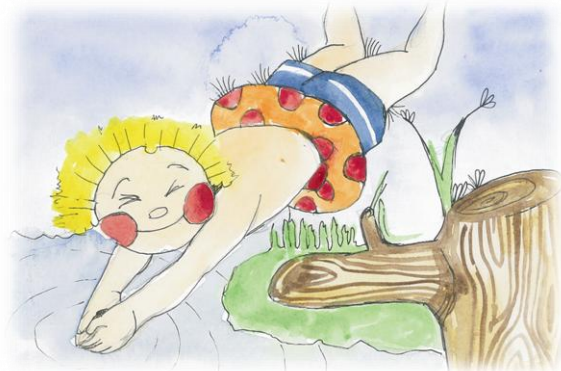
MARIETA MATEJKOVÁ

Meno autora: PaedDr. Marieta Matejková
Názov publikácie: ZÁZRAČNÝ ORIEŠOK ROK
Recenzenti: Mgr. Alena Lopušná, PhD.
PaedDr. Miriam Valášková, PhD.
Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum
Rok vydania: 2014
ISBN: 978-80-8052-896-6

ZÁZRAČNÝ ORIEŠOK ROK

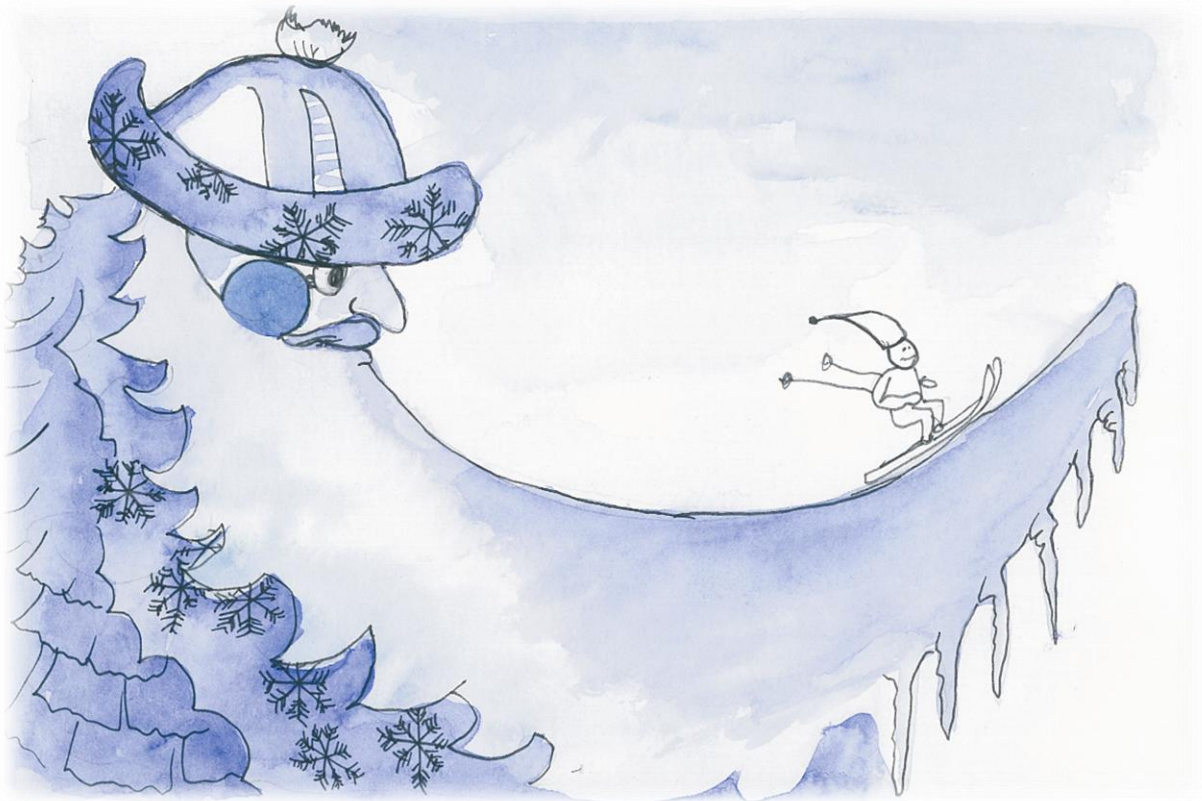
ZÁZRAČNÝ ORIEŠOK ROK

Raz bola a raz nebola na oblohe jedna hviezdička. Keď sa pozerala dolu, z tej veľkej výšky sa jej všetko zdalo smiešne. A maličké. „Cha-cha-cha, chi-chi-chi, aké strapaté čudo to pobehuje okolo plota?“ Potom už nevidela nič. Ako nie a ako áno prišlo ráno. Okolo plota pobehoval psík Orišek. Bol malý, strapatý, chlpatý a zvedavý. Neprestajne vrtel chvostom a ľudom sa plietol popod nohy. Suseda Straková o ňom povedala: „Malé je to, škaredé, hlúpe, ani dom to neustráži, tak načo to je vlastne dobré?“ Rudo bol malý tiež. Bol to však chlapec, nie pes. Mal päť /5/ rokov a aspoň päťsto /500/ otázok. Oriška mal rád. Orišek Rudovi s radosťou olizoval tvár. To sa Rudovi páčilo. Rudo zasa rád rozprával. Aj keď ho nikto nepočúval. Mama povedala: „Rudko, povedz to otcovi.“ Otec povedal: „Rudo, povedz to mame.“ Rudo mal však svoje tajomstvo. Raz večer, keď bola v celom dome tma a prievan, Rudo zbadal v otvorenom okne žiarit' dve hviezdičky. Pšššt, nikomu to neprezradíte... To vôbec neboli hviezdičky... Boli to oči... Oči krásnej kúzelníčky Karolíny. „Ahoj, Rudo, dnes večer pôjdeme čarovať do parku. Chceš?“ „Už som ťa čakal, Karolína,“ potešil sa Rudo. Zakrútili sa do farebného plášťa krásnej Karolíny a... o chvíľku už boli v parku. Ticho... už šuchocú listy. Pod širokým stromom zbadali napadané orechy. Orišky. Karolína jeden zodvihla. „Tento je pre teba, Rudko.“ Rudo si oriešok prezeral a pritom si hundral popod nos: „Orech, oriešok, taký obyčajný... Karolína, nenájdeš pre mňa niečo lepšie?“ „To nie je obyčajný orech. Dobre sa pozeraj!“ Karolína trikrát zakrúžila okolo orieška čarovnou paličkou vyťahnutou z kúzelnického plášťa. A tu... puk, prááásk... Ako nie a ako áno z orieška vyskočilo, vlastne vykotúľalo sa 12 smiešnych človečikov. Dvanásť mužíčkov. Rudo len oči otváral. Karolína povedala: „To, čo teraz vidíš, Rudko, je zázračný oriešok. ROK. Dobre sa pozeraj a pozorne počúvaj. Keď dupozeráš, pôjdeš do školy.“ Tak..., deti, aj vy sa teraz dobre pozerajte. Pozorne počúvajte, rozprávajte, čítajte a píšete. Aj vy ste hlavičky. Aj vy pôjdete do školy...

OBSAH

JANUÁR – SNEHULIACKA ŠKOLA.....	3
FEBRUÁR – DRAK NA KARNEVALE.....	9
MAREC – HÚSKY, HÚSKY, POĎTE DOMOV!	15
APRÍL – BLÁZON APRÍL A JEŽIBABA	21
MÁJ – ČO MAĽUJE MÁJ?	27
JÚN – AKO SA ORIEŠOK STRATIL	33
JÚL – OPICA OL'GA A TIGER	39
AUGUST – CIRKUS LETO BLÚDI SVETOM	45
SEPTEMBER – SEPTEMBER A CYRIL CERUZKA.....	51
OKTÓBER – OBERAČKA NIE JE HRAČKA	57
NOVEMBER – KRÁĽOVSTVO KRÁSNEJ KAROLÍNY	63
DECEMBER – VIANOČNÉ TAJOMSTVO	69

JANUÁR

**POVEDAL MI JANUÁR,
ŽE MU CELKOM ZMRZLA TVÁR.
TERAZ NOSÍ BRADU
ZO SNEHU A Z L'ADU.**

SNEHULIACKA ŠKOLA

KÚZELNÍČKA KAROLÍNA BOLA DNES AKÁSI SMUTNÁ. ANI LIETAŤ SA JEJ UŽ NECHCELO. PRÁVE LETELA NAD DVOROM MATERSKEJ ŠKOLY NA UPONÁHLANEJ ULICI. TAM BOLO VESELO, LO, LO, LO. STAVALI SNEHULIAKOV. VEĽKÝCH AJ MALÝCH, ŠTÍHLÝCH AJ TUČNÝCH. S FAJKOU AJ BEZ FAJKY, S HRNCOM AJ BEZ HRNCA. KEĎ UŽ BOLI VŠETCI SNEHULIACI TIP-TOP, KAROLÍNA NAD NIMI ZAMÁVALA KÚZELNÍCKOU ŠATKOU A ZVOLALA: „ELÁ, OLÁ, OTVÁRA SA SNEHULIACKA ŠKOLA! HM... ALE ČO SA BUDÚ SNEHULIACI UČIŤ V TAKEJ ŠKOLE?“ RUDO POVEDAL: „KRESLIŤ SÁNKY DO PÍSANKY.“ KAROLÍNA POVEDALA: „TANCOVAŤ HRIEŠNY TANEC MEDZI SNEHOVÝMI VLOČKAMI.“

Deti, ako si vy predstavujete snehuliacku školu? Čo všetko by v nej mohli robiť snehuliaci? Čo by sa asi mohli naučiť? Predstavte si teraz, že jeden malý snehuliak vôbec nechcel chodiť do školy. Čo by ste tomu snehuliakovi povedali, ako by ste mu vysvetlili, prečo je dôležité chodiť do školy?

KAROLÍNA MALA ODRAZU AKÚSI DOBRÚ NÁLADU. TO SA POČÍTA, KEĎ JE V ŠKOLE VESELO! STRAPATÝ PSÍK ORIEŠOK VŠETKO VIDEL SPOZA PLOTA. ŽMURKOL NA KRÁSNU KAROLÍNKU, ABY UŽ IŠLA, A SPOLU SA VYBRALI....

Porozmýšľajte a skúste porozprávať, kam išla Karolína spolu s Oriekom? Myslíte si, že ešte niekoho stretli? Čo všetko sa im mohlo po ceste prihodiť? Ako by mohol príbeh ďalej pokračovať? Čo si myslíte, ako sa príbeh skončil?

SNEHULIACKA ŠKOLA

**KAROLÍNA A ORIEŠOK SA HRAJÚ
V SNEHULIACKEJ ŠKOLE.**

SNEHULIACKA ŠKOLA

ZAČIATOK SNEHULIACKA ŠKOLA

KONIEC

FEBRUÁR

**TAJOMNÝ JE FEBRUÁR –
POD MASKOU MÁ VLASTNÚ TVÁR.
JE TO ŠAŠO. IDE DNES
NA MAŠKARNÝ PLES!**

DRAK NA KARNEVALE

DVANÁSŤHLAVÝ DRAK ĎURO DOSTAL SMS. ČÍTA: „ČAU, ĎURO. PRÍDI, BUDE KARNEVAL! RUDO.“ „NO TOTO, NA KARNEVALE SOM EŠTE NEBOL. LEN NA MAŠKARNOM PLESE A RAZ AJ NA MAŠKARNOM BÁLE.“ DVANÁSŤ HLÁV ZAČALO PREMÝŠLAŤ: „NO TAK... ASI BY SOM MAL ÍSŤ NA KARNEVAL AKO DRAK MUDRÁK ALEBO MUDR? TO RADŠEJ NIE!“ TELEFONUJE ĎURO KÚZELNÍČKE KAROLÍNKE: „AHOJ, KAROLÍNKA, AKÚ KOŽU SI MÁM OBLIEČŤ NA KARNEVAL?“ „KOŽU SI NECHAJ SVOJU A VYROB SI NEJAKÚ MASKU. TO SA NOSÍ.“ PORADILA ĎUROVI KAROLÍNKA. „NO TOTO, AKOŽE JA SÁM VYMYSLÍM MASKU PRE 12 HLÁV? NAJVIAC AK PRE JEDNU!“ ĎURO SI POTOM VYMYSLEL, ŽE JEHO PRVÁ HLAVA BUDE V MASKE PAPAGÁJA. ALE ĎALEJ UŽ NEVYMYSLEL NIČ.

Deti, predstavte si a povedzte, aké masky by mohli mať ďalšie Ďurove hlavy. O čom by sa asi mohli Ďurove hlavy rozprávať? Čo povedala prvá hlava tretej a druhá hlava štvrtej hlave?

NA KARNEVAL PRIŠLA AJ KAROLÍNKA. NEBOLA VŠAK KRÁSNA KÚZELNÍČKA. BOLA ŠKAREDÁ KAČA, KTORÚ ČERT ODNIESOL NA SVOJOM CHRBTĚ DO PEKLA. KEĎ SA ČERT S ŇOU OŽENIL, PEKLO MALI DOMA. RUDA SME EŠTE NA KARNEVALE NEVIDELI. ANI NEPOČULI. BOL DOBRE ZAMASKOVANÝ.

Čo si myslíte, deti, akú nenápadnú masku mal Rudo? Keby ste sa vy chystali na karneval s drakom Ďurom, akú masku by ste chceli mať? Prečo? Skúste si predstaviť a porozprávajte, čo sa mohlo stať Ďurovi na karnevale. Ako sa príbeh skončil?

DRAK NA KARNEVALE

**DVANÁŠŤHLAVÝ DRAK ĎURO
TANCUJE S KAROLÍNKOU.**

DRAK NA KARNEVALE

ZAČIATOK
DRAK NA KARNEVALE

KONIEC

MAREC

**MAREC VÔBEC NIE JE STARÝ.
PÍSKA PIESEŇ NOVEJ JARI.
POTOM NAZRIE ZA VRÁTKA:
„KUKUK,“ SÚ TAM HÚSATKÁ!**

HÚSKY, HÚSKY, POĎTE DOMOV!

BOLA RAZ JEDNA MAMA HÚSKA. PRISTALA JEJ BIELA BLÚZKA. POZRELA SA JEDNÉHO MARCOVÉHO DŇA MAMA – HÚSKA HELA DO ZRKADLA O NIEČO DLHŠIE A VZDYCHLA SI: „JA NEŠŤASTNÁ HÚSKA, SUKŇA MI JE ÚZKA.“

PRAVDOU JE, ŽE SMOTANOVOBIELU SUKŇU NOSILA HELA ASPOŇ TRI ROKY. „ZIŠLA BY SA MI NOVÁ SUKŇA, MODERNEJŠIA,“ PREMÝŠĽA HÚSKA HELA. „HÚSATKÁ MOJE MALÉ A MILÉ, ODCHÁDZAM NA NÁKUP. PEKNE SA TU DOMA HRAJTE A NIKOMU NEOTVÁRAJTE. BUDEM SA PONÁHLAŤ! ČAU, ČAU.“ PAŤ MALÝCH HÚSATIEK SA POTEŠILO: „TO SA OPLATÍ! MAMI, A NIEČO PEKNÉ NÁM KÚP!“ LEN ČO MAMA HELA VYTIAHĽA PLÁVACIE BLANY Z DOMU, HÚSATKÁ SA ZAČALI HÁDAŤ.

Skúsime sa zahrať na takúto hádku. Predstavte si, že ste húsatká. Ako sa asi húsatká hádali? Teraz porozprávajte, prečo sa asi húsatká pohádali? Myslíte si, že sa potom udobrili?

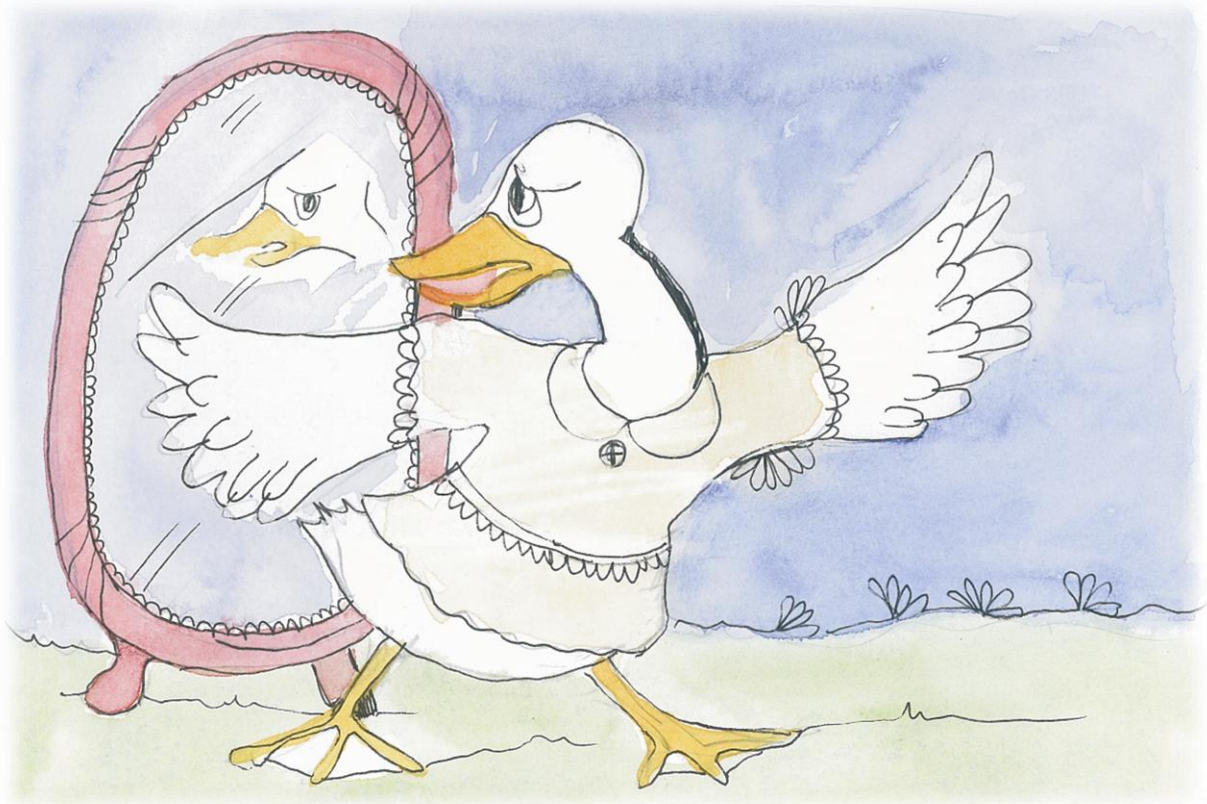
ODRAZU HÚSKY ZAČULI DIVNÝ ZVUK: „BUCH -TRESK-BÁC-KLOP!“ NIEKTO KLOPAL NA DVERE.

Kto asi klopal na dvere a chcel sa dostať k húsatkám? Skúste porozprávať, čo chcel? Ako príbeh pokračoval?

KEĎ MAMA HÚSKA NAKÚPILA SEBE SUKŇU A HÚSKAM KORÁLIKY, VRÁTILA SA DOMOV. „HÚSKY MOJE, HUSIČKY, KDEŽE STE? POĎTE RÝCHLO DOMOV! NESIEM VÁM FAREBNÉ

KORÁLIKY A ZELENÚ TRÁVIČKU!“ VOLÁ, KRIČÍ
HÚSKA HELA, OD STRACHU JE CELÁ BIELA!
PREPADLI JU ČIERNE MYŠLIENKY. „KDE SÚ
MOJE HÚSATKÁ, SKRYLI SA MI ZA VRÁTKA?“

*Čo si myslíte, deti, ako sa mama húska dostala k svojim
húsatkám? Našla ich? Čo im povedala? Ako sa príbeh skončil?
Mohol sa príbeh skončiť aj inak?*

HÚSKY, HÚSKY, POĎTE DOMOV!

**MAMA HÚSKA A HÚSATKÁ SA
SKRYLI ZA VRÁTKA.**

**HÚSKY, HÚSKY, POĎTE
DOMOV!**

**ZAČIATOK
HÚSKY, HÚSKY, POĎTE
DOMOV!**

KONIEC

APRÍL

**BLÁZON APRÍL, VERU TAK,
VŠETKO ROBÍ NAOPAK.
VODU SYPE, PIESOK LEJE,
KEĎ MÁ PLAKAŤ, TAK SA SMEJE.**

BLÁZON APRÍL A JEŽIBABA

VO VEĽKEJ VILE NA BREHU POTOKA BÝVALA JEŽIBABA JOLANA. JEŽIBABA JOLANA BOLA HLAVA VZDELANÁ. ŠTUDOVALA V OXFORDE. VOZILA SA VO FORDE. RADA SA HÁDALA S BLÁZONOM APRÍLOM. BOL TO JEJ KONÍČEK. NAPRÍKLAD AJ DNES. VYKRAČUJE SI APRÍL SMEROM K POTOKU PO RUKÁCH, V NOHE DRŽÍ SIEŤKU NA MOTÝLE. „PEKNÝ DEŇ, APRÍL, ČOŽE TI NOHY PRESTALI SLUŽIŤ?“ „AHOJ, JOLANA, IDEM PO RUKÁCH, ABY SOM SI NEVYŠĽAPAL NOVÉ TOPÁNKY!“ „A KDEŽE SI SA VYBRAL?“ „NA RYBY!“ KRIČÍ APRÍL. „TAK PREČO NESIEŠ SIEŤKU NA MOTÝLE?“ SPYTUJE SA JOLANA. „RYBY JA ZÁSADNE CHYTÁM DO SIEŤKY,“ MUDRUJE APRÍL. „UDICU SI BERIEM IBA VTEDY, KEĎ IDEM CHYTAŤ MOTÝLE!“ „POČÚVAJ, APRÍL, UŽ SI ANI NEPAMÄTÁM, KEDY SME SA NAPOSLEDY HÁDALI.“ „POĎME NA TO!“ POTEŠIL SA APRÍL. JOLANA POVEDALA: „DNES JE KRÁSNY DEŇ!“ APRÍL POVEDAL: „DNES JE ŠKAREDÝ DEŇ!“ JOLANA POVEDALA: „MOJA METLA JE NOVÁ!“ APRÍL POVEDAL: „TVOJA METLA JE STARÁ!“

Teraz sa pokúsime aj my spolu zahrať na ježibabu a blázna Apríla. Skúste, deti, vymyslieť, ako sa ježibaba Jolana hádala ďalej s bláznom Aprílom. O čom všetkom sa ešte mohli hádať?

HÁDKU UKONČILA JEŽIBABA JOLANA. NEMASTNÁ A NESLANÁ. DNES NEMALA NÁLADU ANI DOBRÚ, ANI ZLÚ. CHCELO SA JEJ HÁDAŤ AJ

NECHCELO. „DOSŤ!“ APRÍL IŠIEL POTOM NA RYBY. JOLANA DO SVOJEJ VILY, KDE MALA OBROVSKÚ KNIŽNICU PLNÚ ČARODEJNÝCH KNÍH. ZATVORILA SA JEŽIBABA DO KNIŽNICE A ZAČALA ČÍTAŤ.

Čo si myslíte, deti, aké knihy mala ježibaba vo svojej knižnici? O čom všetkom sa v nich písalo? Ktoré knihy čítala Jolana najradšej? Keď ježibaba dočítala, zatelefonovala svojej priateľke kúzelníčke Karolíne.

Čo si myslíte, čo jej povedala? Stretli sa spolu? Ako sa príbeh skončil?

BLÁZON APRÍL A JEŽIBABA

**BLÁZON APRÍL LOVÍ RYBY
V POTOKU.**

BLÁZON APRÍL A JEŽIBABA

**ZAČIATOK
BLÁZON APRÍL
A JEŽIBABA**

KONIEC

MÁJ

**MALIAR MÁJ TI POD VIEČKA
MAĽUJE Z LÁSKY SRDIEČKA.
DO UŠKA ŠEPKÁ: TRA-LA-LA-LA,
SNÍVAJ SI SLADKO, MOJA MALÁ.**

ČO MALUJE MÁJ?

V MÁJI BOLA KÚZELNÍČKA KAROLÍNA EŠTE KRAJŠIA AKO ZVYČAJNE. VO VLASOCH NOSILA SLNKO A V TVÁRI VŠETKY KVETY JARI. TAK SA NEČUDUJTE, ŽE SA RUDO PRÁVE V MÁJI ZAĽÚBIL DO KRÁSNEJ KAROLÍNKY. MYSLEL NA ŇU OD RÁNA DO VEČERA. A TIEŽ OD VEČERA DO RÁNA. VIDEL JU VO VŠETKÝCH SVOJICH SNOCH. DOKONCA SA POKÚŠAL ZLOŽIŤ PRE ŇU BÁSEŇ. ASI TAKÚTO:

„MOJA MILÁ KAROLÍNA, TY SI TAKÁ... KRÁSNE INÁ...“ ĎALEJ RUDO NEDOKÁZAL VYMYSLIEŤ ŽIADNY RÝM, A PRETO SA ROZHODOL, ŽE RADŠEJ NAPIŠE LIST. POZVE KAROLÍNKU NAPRÍKLAD DO PARKU A POTOM SA UVIDÍ.

Napísať taký list nebolo vôbec jednoduché. Môžeme si to spoločne vyskúšať. Deti, pokúste sa vytvoriť list, ktorý napísal Rudo krásnej Karolínke. Čo napísal najskôr?

KAROLÍNKA SI RUDOV LIST PREČÍTALA. CELKOM SA POTEŠILA, TROŠKU SA ZAHANBILA A HNEĎ RUDOVI AJ ODPÍŠALA.

Deti, keď ste pomohli Rudovi, skúste teraz pomôcť aj Karolínke. Porozmýšľajte a skúste vytvoriť list, ktorý napísala a poslala Karolínka Rudovi.

MALIAR MÁJ VŠETKO NAMAĽOVAL. VŠETKY SRDIEČKA AJ OBRÁZKY, KTORÉ POSLAL RUDO KAROLÍNE, AJ TIE, KTORÉ POSLALA KAROLÍNKA RUDOVI. TEŠIL SA, ŽE ZASA MÁ ČO MAĽOVAŤ.

POTOM SA ZAMYSLEL, VYTIAHOL ZO STAREJ SKRINE VŠETKY NOVÉ FARBY A NAMALOVAL TEN NAJVÄČŠÍ A NAJKRAJŠÍ OBRAZ NA SVETE.

Skúste si, deti, teraz predstaviť a porozprávať, čo všetko namaľoval maliar Máj na obraz. Keby ste boli vy maliari, čo všetko by ste najradšej maľovali? Prečo? Čo myslíte, ako sa skončil príbeh o Karolínke, Rudovi a maliarovi?

ČO MAĽUJE MÁJ?

KAROLÍNA PÍŠE LIST RUDOVI.

ČO MAĽUJE MÁJ?

**ZAČIATOK
ČO MAĽUJE MÁJ?**

KONIEC

JÚN

**JÚN SKÁČE ŠÍPKY DO VODY,
OBERÁ SLADKÉ JAHODY
A TRIKRÁT HURÁ NAHLAS VOLÁ.
PRÁZDNINY IDÚ, KONČÍ SA ŠKOLA!**

AKO SA ORIEŠOK STRATIL

KAROLÍNA MALA ZO VŠETKÉHO OVOCIA NAJRADŠEJ LESNÉ JAHODY. SLADUČKÉ, VOŇAVÉ. MŇAM, MŇAM... ALE DNES SA JEJ VÔBEC NECHCELO ÍŠŤ DO LESA. „RUDKO, PROSÍM ŤA, PÔJDEŠ MI DO LESA NAZBIERAŤ ČERSTVÉ JAHODY?“ SPÝTALA SA KAROLÍNA RUDA. „UŽ BEŽÍM, KAROLÍNKA, O TRIDSAŤ MINÚT SOM SPÄŤ. AJ S JAHODAMI,“ SĽUBUJE RUDO. ABY NEŠIEL DO LESA SÁM, ZAVOLAL SI RUDO SVOJHO NAJOBĽÚBENEJŠIEHO PSÍKA ORIEŠKA. ORIEŠOK SA POTEŠIL. DO LESA? TO ON RÁD! RUDO NAZBIERAL V LESE PLNÝ KOŠÍK JAHÔD A UŽ SI PREDSTAVOVAL, AKO SI KRÁSNA KAROLÍNKA NA NICH POCHUTNÁVA. ORIEŠOK V LESE POBEHOVAL SEM A TAM, TAM A SEM. OD RADOSTI KRÚTIL CHVOSTOM. AŽ TU ZRAZU... ŠOK! STRATIL SA V LESE ORIEŠOK... „ORIEŠOK! ORIEŠOK!“ KRIČÍ RUDO, ALE ORIEŠKA NIKDE. RUDO HO NEVIDÍ, NEPOČUJE A ANI NECÍTI.

Čo si myslíte, deti, kde asi zablúdil Oriješok? Čo sa mu mohlo v lese prihodiť? Aké zvieratá mohol v lese stretnúť? Čo sa ich asi spytoval?

KEĎ SA ORIEŠOK ŠŤASTNE NAŠIEL, RUDO ZANIESOL JAHODY KAROLÍNKE. TÁ SI PEKNE A NAHLAS POSPEVOVALA: „TRA-LA-LA, TRA-LA-LA, DLHO SOM VÁS ČAKALA...“ KAROLÍNA ZJEDLA SLADKÉ JAHODY A POTOM SA VŠETCI TRAJA VYBRALI NA PRIEHRADU OKÚPAŤ SA. NA

PRIEHRADĚ UŽ ZÚRILO LETO. RUDO SI VZAL PLAVKY A PLÁVACIE KOLESO. KAROLÍNA IBA PLAVKY. ORIEŠOK SI NEVZAL NIČ.

Predstavte si a porozprávajte, čo zažili Rudo, Karolína a Orišek na priehrade? Koho tam mohli stretnúť? O čom sa asi rozprávali? Čo sa stalo potom? Ako sa príbeh skončil?

AKO SA ORIEŠOK STRATIL

**RUDO ZBIERA V LESE SLADKÉ
JAHODY.**

AKO SA ORIEŠOK STRATIL

**ZAČIATOK
AKO SA ORIEŠOK
STRATIL**

KONIEC

JÚL

**POBEŽÍ AŽ NA KRAJ SVETA,
JÚL JE PRAVÝ TIGER LETA.
POĎTE DETI RÝCHLO S NAMI,
V ZOO DÁVA AUTOGRAMY.**

OPICA OL'GA A TIGER

V ZOO BOJNICE ŽILA V KLIETKE OPICA OL'GA. MYSLÍTE SI, ŽE MALA RADA MREŽE? KDEŽE! OPICA OL'GA SA RADA OPIČILA. ZVEDAVÁ BOLA EŠTE VIAC AKO SUSEDA STRAKOVÁ. PRETO JEDNÉHO PEKNÉHO DŇA POČAS KŔMENIA SA PODARILO OL'GE NENÁPADNE SA VYTRATIŤ Z KLIETKY. „VÁÁÁU! IDEM SI POOBZERAŤ MOJICH NAJBLIŽŠÍCH SUSEDOV!“ TEŠÍ SA OPICA OL'GA. PRVÝCH ZBADALA KLOKANOV. OTEC KLOKAN KAROL VEĽKÝ PRÁVE HREŠIL SYNA KLOKANA KAROLKA MALÉHO. HOVORIL MU: „POČKAJ, TOTO SI ODSKÁČEŠ!“ KLOKANÍK KAROLKO SI TO ODSKÁKAL RÁD. POTOM OL'GE NAPADLO, ŽE ZAMIERI DO TERÁRIA. TAM BÝVALA KOBRA VEĽKOSTI OBRA. KOBRA KLÁRA BOLA UŽ VEĽMI STARÁ. OL'GA JEJ HOVORÍ: „POČUJ, KOBRA, BUĎ TAKÁ DOBRÁ A PORAĎ MI, AKO SA DOSTANEM K SLONOM.“ KOBRA KLÁRA VŠAK DOBRE NEPOČULA, A TAK NAMIESTO K SLONOM UKÁZALA OPICI OL'GE CESTU K JELEŇOM. OPICA BOLA POTOM Z TOHO JELEŇ. BLÚDILA OPICA PO ZOO, BLÚDILA, AŽ PRIŠLA...

Skúste si deti predstaviť a porozprávajte, k akým ďalším zvieratám prišla opica Ol'ga? Čo tie zvieratá práve robili? O čom sa rozprávali s opicou Ol'gou?

VEČER UŽ BOLA OPICA VEĽMI UNAVENÁ. HOVORÍ SI: „TAKÝTO ŽIVOT OPIČÍ MA ASI ZNIČÍ!“ ZAMIERILA ROVNO DO SVOJEJ RODNEJ KLIETKY,

VYSKOČILA NA KONÁR, KDE SA TRIKRÁT
POHOJDALA. ZOSKOČILA DOLU A NAŠLA SI
V MISKE OBLÚBENÉ JEDLO.
ISTÉ JE, ŽE MY SME, DETI, PRE TÚ ODVÁŽNU
OPICU CELKOM ZABUDLI NA TIGRA.

*Teraz si skúste predstaviť, žeby tiger nebol tigrom, čím by asi
chcel byť? Prečo? Keby ste vy, deti, neboli deťmi, čím by ste
chceli byť? Prečo? Vymyslíte aj pokračovanie a koniec tejto
rozprávke?*

OPICA OL'GA A TIGER

**OPICA OL'GA UTEKÁ Z KLIETKY
V ZOOLOGICKEJ ZÁHRADE.**

OPICA OL'GA A TIGER

ZAČIATOK
OPIKA OL'GA A TIGER

KONIEC

AUGUST

**IDE AUGUST, POZRI MAMA,
Z TOPÁNOK MU TRČÍ SLAMA.
S CIRKUSOM SA TÚLA SVETOM,
ZA KLOBÚKOM NOSÍ LETO.**

CIRKUS LETO BLÚDI SVETOM

V SOBOTU DOPOLUDNIA SA RUDO ASI DESIATYKRÁT SPYTUJE: „MAMI, KEDY UŽ KONEČNE PÔJDEME DO CIRKUSU?“ „ZAJTRA. KEĎ BUDEŠ DOBRÝ!“ ODPOVEDÁ MAMA.

„ALE VEĎ DOBRÝ SOM BOL AJ VČERA A NEBOLI SME V CIRKUSE,“ HOVORÍ RUDO. V NEDEĽU POPOLUDNÍ SA RUDO STODESIATYKRÁT SPYTUJE: „MAMI, UŽ IDEME DO CIRKUSU?“ MAMA POVEDALA: „OBLIEKAJ SA, IDEME. A NIE, ŽE SA BUDEŠ V CIRKUSE SPRÁVAŤ AKO CIRKUSANT!“ MAMA S RUDOM IŠLI SPOLU DO CIRKUSU. NA CIRKUSOVOM ŠAPITÓ ČÍTA MAMA VEĽKÝ NÁPIS:

„CIRKUS LETO BLÚDI SVETOM.

ABY STE VŠETCI VEDELI,
VSTUPNÉ TU PLATIA IBA DOSPELÍ!“

Deti, predstavte si a porozprávajte mi, ako vyzerá cirkus zvonku? A ako vyzerá cirkus znútra? Čo si myslíte, že zbadal Rudo, keď vstúpil s mamou do cirkusu? Skúsme teraz spolu vytvoriť program cirkusového predstavenia cirkusu LETO, taký, aký mohol vidieť Rudo. Čo myslíte, ktoré vystúpenia a zaujímavé cirkusové čísla sa Rudovi najviac páčili? Čo by chcel Rudo aj sám dokázať?

ZRAZU, AKO NIE A AKO ÁNO, OBJAVILA SA V MANÉŽI KRÁSNA KAROLÍNA. PRILETELA, NIKTO NEVIE ODKIAL. ODHODILA SVOJ FAREBNÝ PLÁŠŤ DO OBECENSTVA A VTEDY DO MANÉŽE PRICVÁLAL KRÁSNY BIELY KÔŇ. ZA NÍM VYBEHOL KLAUN S ČERVENÝM NOSOM A OBECENSTVU UKAZOVAL VEĽKÝ NÁPIS:

„KRÁSNA KRASOJAZDKYŇA KAROLÍNA.“ RUDO TAKMER ANI NEDÝCHAL.

Deti, skúste si predstaviť a porozprávať, ako vyzerala jazda na koni s krásnou krasojazdkyňou Karolínou. Aké cviky predviedla Karolína počas jazdy? Ako príbeh pokračoval ďalej? Čo sa ešte mohlo v cirkuse stať? Ako sa príbeh o cirkuse LETO skončil?

CIRKUS LETO BLÚDI SVETOM

**KRÁSNA KAROLÍNA JAZDÍ
NA KONI.**

CIRKUS LETO BLÚDI SVETOM

**ZAČIATOK
CIRKUS LETO BLÚDI
SVETOM**

KONIEC

SEPTEMBER

**SEPTEMBER SA OPÄŤ ŠKERÍ
Z OTVORENÝCH ŠKOLSKÝCH DVERÍ.
ZVONÍ ŠKOLSKÝ ZVONEC,
ROZPRÁVKY JE KONIEC.**

SEPTEMBER A CYRIL CERUZKA

ZA SIEDMIMI HĚBAMI MÚDRYCH KNĚH ŹIL CYRIL CERUZKA. CYRIL POZNAL VŠETKO. ĆO NEPOZNAL, TO SI PREĀĀL V KNIHE. ĀĀL RĀD A ĀĀL VEĀ. ZA SIEDMIMI HĚBAMI FAREBNÝCH ĀSOPISOV A TROMI MLĀKAMI VODOVÝCH FARIEB ŹILA FRANTIŠKA FARBIĀKOVĀ. FRANTIŠKA STĀLE SNĪVALA. VŠETKO, ĀO MALA, BOLO FAREBNĚ, ŹIVĚ, VESELĚ, KRĀSNE. VEĀMI RADA SPIEVALA, MAĀOVALA A PESTOVALA KVETY. FRANTIŠKA S CYRILOM SA VOBEC NEPOZNALI.

JEDNĚHO DĀA SI CYRIL POVEDAL: „DOSTĀ! NUDNĀ JE MOJA DOMĀCNOSTĀ. VŠETKO MĀM TAKĚ ĀIERNOBIELE, OD PONDELKA AŹ DO NEDELE!“

Deti, skúste si predstaviť, nakresliť a porozprávať, ako vyzerala pracovňa Cyrila Ceruzku. Āo všetko v nej bolo? Āo robil podľa vás Cyril doma najradšej?

CYRIL VYŠIEL JEDNĚHO DĀA Z DOMU AKO ZO ŠKATUĀKY. OBLEĀENĚ MAL ĀIERNE NOHAVICE A BIELU KOŠEĀU. VYBRAL SA HĀADAĀ FARBY, ZVUKY A VĀNE. PREŠIEL ASI 30 KILOMETROV A 3 METRE, ODBOĀIL VĀVO, KEĀ TU... ZAĀUL, AKO KTOSI V DIALĀKE KRĀSNE SPIEVA. PRIŠIEL BLIŹŠIE, VOŠIEL DO ZĀHRADY PRI NAJFAREBNEJŠOM DOME, AKÝ KEDY VIDEL. TAM ZBADAL FRANTIŠKU FARBIĀKOVĀ. HOJDALA SA

NA NAJKRAJŠEJ HOJDAČKE A PRITOM SI SPIEVALA.

Predstavte si, deti, a porozprávajte, ako vyzeral dom Františky Farbičkovej. Čo všetko mohla mať Františka vo svojej izbe? Ako asi vyzerala jej záhrada? Aké kvety pestovala Františka? Myslíte si, že mala vo svojej záhradke alebo dome aj nejaké zvieratká? Aké? Ktoré mala najradšej?

CYRIL SA POTOM FRANTIŠKE PREDSTAVIL. PÁČIL SA JEJ CELÝ, AJ KEĎ ČIERNOBIELY. TAK AKO SA SVEDČÍ, VIEDOL MÚDRE REČI. CYRIL BOL UČITEĽ. VYUČOVAL DETI V ZÁKLADNEJ ŠKOLE NA UPONÁHLANEJ ULICI.

Deti, skúste porozprávať, ako podľa vás vyzerá najkrajšia a najlepšia škola na svete? Čo všetko by ste chceli v takejto škole robiť? Čo by ste sa chceli v takejto škole naučiť? Aké by mohli byť učiteľky alebo učitelia, ktorí by deti vyučovali v takejto škole? Čo by ste v škole vôbec nechceli robiť?

CYRIL CERUZKA V SEPTEMBRI

**FRANTIŠKA FARBIČKOVÁ SA
HOJDÁ NA HOJDAČKE.**

CYRIL CERUZKA V SEPTEMBRI

**ZAČIATOK
CYRIL CERUZKA
V SEPTEMBRI**

KONIEC

OKTÓBER

**OKTÓBER JE SCHOVANÝ
V PARKU. TRIEDI GAŠTANY.
JABLKÁ A HRUŠKY RÁÑA
OD VEČERA AŽ DO RÁNA.**

OBERAČKA NIE JE HRAČKA

„ORIEŠOK, VSTÁVAJ, PONÁHLAJ SA!“ KRIČAL RUDO V SOBOTU RÁNO NA SPIACEHO ORIEŠKA. „IDEME NA OBERAČKU! BABKA BETKA A DEDKO DODKO UŽ ČAKAJÚ V ZÁHRADE!“ „OBERAČKA? TO JE HRAČKA!“ VYSKOČIL Z BÚDY ORIEŠOK. BABKA BETKA BOLA PRACOVITÁ. DOPOLUDNIA PRALA, VARILA, UPRATOVALA DOM. POPOLUDNÍ SA HÁDALA S DEDKOM DODKOM. VEČER IŠLA DO KOSTOLA. DEDKO DODKO BOL PEKNÝ KVIETOK. DOPOLUDNIA DRIEMAL PRI ČÍTANÍ DENNEJ TLAČE. POPOLUDNÍ SA HÁDAL S BABKOU BETKOU. VEČER IŠIEL NA PIVO. ALE V SOBOTU PRACOVALI VŠETCI. PRIŠIEL AJ VNÚČIK RUDO A S NÍM PSÍK ORIEŠOK. BOLA OBERAČKA OVOCIA. V ZÁHRADE. VO VESELEJ NÁLADE. DEDKO DODKO SI PÍSKAL. NA PLECI NIESOL REBRÍK. BABKA BETKA SI NEPÍSKALA. BÁLA SA, ABY DEDKO DODKO PRI OBERAČKE NESPADOL Z REBRÍKA.

Deti, teraz si skúste predstaviť veľkú záhradu. V záhrade veľa ovocných stromov. Porozprávajte, aké stromy mohli byť v záhrade. Ako prebiehala oberačka? Aké ovocie oberali? Čo robil dedko, čo robila babka? Ako pomáhal Rudo? Čo robil Oriášok? Čo všetko sa mohlo stať počas oberačky ovocia?

KEĎ SA OBERAČKA SKONČILA, RUDO S ORIEŠKOM SA VYBRALI DO PARKU. RUDO SI MYSLEL, ŽE BY TAM MOHOL STRETNÚŤ KRÁSNU KAROLÍNU. UŽ JU DLHO NEVIDEL. ZA STROMOM

BOL KTOSI SCHOVANÝ. ČO TRIEDIL? TUŠÍM GAŠTANY. NA JEDLÉ A NEJEDLÉ. TIE JEDLÉ STRKAL DO VRECKA. PRE SEBA A TIEŽ PRE DECKÁ. TO MI VER. BOL TO OKTÓBER. POTOM PRIHOPKALA VEVERIČKA VIERKA. NIEČO SA SPYTOVALA PSÍKA ORIEŠKA.

Deti, predstavte si a skúste porozprávať, čo sa spytovala veverička Vierka psíka Oriška. Čo jej Orišek odpovedal? Ako sa potom hrali v parku? Koho mohli ešte v parku stretnúť? Čo robil v parku Rudo? Ako sa príbeh skončil?

OBERAČKA NIE JE HRAČKA

**DEDKO DODKO OBERÁ ČERVENÉ
JABLKÁ.**

OBERAČKA NIE JE HRAČKA

**ZAČIATOK
OBERAČKA NIE JE
HRAČKA**

KONIEC

NOVEMBER

**ENIKY A BENIKY,
PRIPRAVTE SI DÁŽDNIKY!
NOVEMBER TI, MOJA ZLATÁ,
VYČARUJE TORTU Z BLATA!**

KRÁĽOVSTVO KRÁSNEJ KAROLÍNY

„NO NIE, ZASA DÁŽĎ!“ POVEDAL SI RUDO 7. NOVEMBRA RÁNO, KEĎ VYKUKOL Z OKNA. KLOPKANIE DAŽĎOVÝCH KVAPIEK BOLA PRE RUDA NAJSMUTNEJŠIA HUDBA NA SVETE. NEMOHOL ÍŠŤ VON. ZRAZU ZAŤUKALA NA OBLOK ZOBÁKOM ČIERNA VRANA: „KRÁ, KRÁ, RUDO, OTVOR, NESIEM TI DOBRÚ SPRÁVU!“

„ODKIAL SPRÁVU?“ PÝTA SA RUDO. „Z KRÁ-KRÁ-KRÁ-
-KRÁĽOVSTVA KRÁ-KRÁ-KRÁSNEJ KAROLÍNY!“
„TAK TO ÁNO!“ POTEŠIL SA RUDO. VYTIAHOL ODKAZ VRANE SPOD PERIA A HNEĎ HO PREČÍTAL: „MILÝ RUDO. PRÍĎ DNES PRESNE O 13.00 HOD. DO MÔJHO KRÁĽOVSTVA. CESTU TI UKÁŽE MOJA VERNÁ VRANA. ČAKÁM ŤA. KAROLÍNA.“ RUDO SI PRIPRAVIL NA CESTU SKLADACÍ DÁŽDNIK, PEVNÉ GUMÁKY A DO VEĽKÉHO RUKSAKU PRIBALIL PREKVAPENIE PRE KRÁSNU KAROLÍNU. POTOM UŽ VYKROČIL NA ĎALEKÚ CESTU.

Deti, predstavte si a porozprávajte, akými cestami-necestami kráčal Rudo do kráľovstva krásnej Karolíny? Čo všetko popri ceste videl? Aké rozprávkové bytosti mohol po ceste stretnúť? Čo všetko mohol zažiť? Čo si myslíte, aký darček niesol Rudo Karolíne?

PO DLHEJ CESTE–NECESTE VRANA ZAKRÁKALA: „KRÁ-KRÁ-KRÁĽOVSTVO KRÁ-KRÁ-KRÁSNEJ KAROLÍNY JE TAM!“ RUDO ZAOSTRÍ ZRAK A VIDÍ – NA VYSOKEJ SKALE SKORO AŽ POD SAMÝMI

OBLAKMI JE OBROVSKÝ, KRÁSNY ZÁMOK. ŽIARI VŠETKÝMI FARBAMI. OKOLO ZÁMKU POLETUJÚ VTÁČIKY LETÁČIKY. PRED ZÁMKOM, AKO ZÁKON KÁŽE, HRDO STOJA DVE ZÁMOCKÉ STRÁŽE. RUDO ICH UŽ VIDÍ A TROCHA SA ICH OBÁVA.

„AK SI DOBRÝ, VÍTA ŤA NÁŠ HRAD,
AK NESIEŠ ZLO, RADŠEJ ČELOM VZAD!“
VÍTAJÚ RUDA HROMOVÝM HLASOM
STRÁŽE. „KRÁ-KRÁ-KRÁĽOVSKÉ STRÁŽE,
OTVÁRAJTE BRÁNU, TOTO JE VZÁCNY HOST
NAŠEJ KRÁ-KRÁ-KRÁSNEJ KAROLÍNKY!“
ZAKRÁKALA VRANA A OBROVSKÁ BRÁNA
KRÁĽOVSTVA SA IHNEĎ S VEĽKÝM HRMOTOM
OTVORILA. TO STE MALI VIDIEŤ!

Predstavte si, deti, a porozprávajte, čo uvidel Rudo, keď sa brána kráľovstva otvorila. Ako asi vyzeralo kráľovstvo krásnej Karolíny? Ako privítala Karolína Ruda vo svojom kráľovstve? Čo mu potom ešte povedala? Čo jej povedal Rudo? Ako príbeh pokračoval? Ako sa príbeh skončil?

KRÁĽOVSTVO KRÁSNEJ KAROLÍNY

**VRANA LETÍ DO KRÁĽOVSTVA
KRÁSNEJ KAROLÍNY.**

KRÁĽOVSTVO KRÁSNEJ KAROLÍNY

**ZAČIATOK
KRÁĽOVSTVO KRÁSNEJ
KAROLÍNY**

KONIEC

DECEMBER

**DECEMBER JE MAJSTER TICHÁ,
KRÁSOU VIANOC NA NÁS DÝCHA.
ROK SA LÚČI, TO MI VER,
KEĎ ODÍDE SILVESTER.**

VIANOČNÉ TAJOMSTVO

AKO NIE A AKO ÁNO PRIŠLI VIANOCE. DETI, POZNÁTE NIEKOHO, KTO NEMÁ RÁD VIANOCE? JA TEDA NIE. KÚZELNÍČKA KAROLÍNA MALA VŽDY PRED VIANOCAMI PLNÚ HLAVU STAROSTÍ. V NAJFAREBNEJŠOM ZÁMKU VYMÝŠĽALA A ZHOTOVOVALA TIE NAJKRAJŠIE DARČEKY PRE VŠETKÝCH SVOJICH PRIATEĽOV. MAĽOVALA SI FAREBNÉ OBLÁČIKY A DO NICH TIE NAJNEUVERITEĽNEJŠIE DARČEKY A HRAČKY. NAPRÍKLAD PRE RUDA VYMYSELELA HODINY, KTORÉ IDÚ TAK, AKO SA IM ZACHCE. PRETOŽE NAMIESTO RUČÍČIEK MAJÚ NOŽIČKY. PRE VZDELANÚ JEŽIBABU JOLANU VYMYSELELA MOBIL, V KTOROM JE ULOŽENÉ MNOŽSTVO KNÍH. NAZVALA HO MOBILNÁ KNIHOVNÁ. BLÁZNOVI APRÍLOVI ZOSTROJILA LIETADLO, KTORÉ PLÁVA POD VODOU. A TIEŽ FAREBNÉ RYBIČKY S KRÍDLAMI, ABY MOHLI LIETAŤ.

Deti, predstavte si ešte iné zaujímavé darčeky, ktoré pripravila Karolína. Aké darčeky to mohli byť? Komu ich Karolína darovala? Aký darček vymyslela Karolína pre Oriška?

POTOM PRIŠIEL ŠTEDRÝ VEČER. ČAS RADOSTI A ČAS ZÁZRAKOV. VO VŠETKÝCH IZBÁCH SVIETILI VIANOČNÉ STROMČEKY. VO VŠETKÝCH IZBÁCH SVIETILI OČI NEDOČKAVÝCH DETÍ. VO VŠETKÝCH IZBÁCH... ÁCH... JÉÉÉJ...

Čo si myslíte, deti, čo sa asi stalo vo všetkých izbách na Vianoce? Keby ste mali vymyslieť najkrajší darček pre kúzelníčku Karolínu, čo by ste jej darovali? Prečo? Aký darček by ste darovali pod stromček Oriškovi? Čo sa vám najviac páči na Vianociach? Je niečo také, čo by sa vám na Vianoce vôbec nepáčilo? Prečo? Ako sa podľa vás skončil príbeh o zázračnom oriešku?

KÚZELNÍČKA KAROLÍNA BOLA ODRAZU VEĽMI UNAVENÁ. ZAKRÚTILA SA DO SVOJHO FAREBNÉHO PLÁŠŤA, 3-KRÁT ZAKRÚŽILA ČAROVNOU PALIČKOU, POVEDALA ČAROVNÉ ZAKLÍNADLO A... STRATILA SA. NIKTO NEVIE KAM. NIKTO JU VIAC NEVIDEL. IBA NIEKEDY NA NOČNEJ OBLOHE HVIEZDY JEJ KRÁSNE

AKO
ŽIARIA
OČI.

VIANOČNÉ TAJOMSTVO

**KÚZELNÍČKA KAROLÍNA ZAŽÍNA
HVIEZDY NA STROMČEKU.**

VIANOČNÉ TAJOMSTVO

ZAČIATOK VIANOČNÉ TAJOMSTVO

KONIEC

ZÁVER

Deti, ktorú rozprávku z tejto knihy by ste si najradšej ešte raz prečítali? Prečo? Páčilo sa vám vytváranie príbehov, rozprávok? Komu by ste chceli tieto príbehy porozprávať? O čom všetkom by ste sa chceli v iných knihách dočítať? Čo by ste sa chceli dozvedieť? Čítajú vám doma rodičia /starí rodičia/ knihy? Aké sú vaše najobľúbenejšie knihy?

Text aktivizačnej knihy: PaedDr. MARIETA MATEJKOVÁ

Ilustrácie: Bc. ZUZANA BOTKOVÁ al. SAVI3

KAROLÍNA A ORIEŠOK

SA HRAJÚ V

SNEHULIACKEJ ŠKOLE.

DVANÁSTHLAVÝ DRAK

ĎURO TANCUJE S

KAROLÍNkou.

MAMA HÚSKA A

HÚSATKÁ SA SKRYLI

ZA VRÁTKA.

BLÁZON APRÍL LOVÍ

RYBY V POTOKU.

KAROLÍNA PÍŠE LIST

RUDovi.

RUDO ZBIERA V

LESE SLADKÉ

JAHODY.

KRÁSNA KAROLÍNA

JAZDÍ NA KONI.

FRANTIŠKA

FARBIČKOVÁ SA

HOJDÁ NA HOJDAČKE.

OPICA OL'GA UTEKÁ

Z KLIETKY V

ZOOLOGICKEJ

ZÁHRADE.

DEDKO DODKO OBERÁ

ČERVENÉ JABLKÁ.

**VRANA LETÍ DO
KRÁĽOVSTVA KRÁSNEJ
KAROLÍNY.**

KÚZELNÍČKA

KAROLÍNA ZAŽÍNA

**HVIEZDY NA
STROMČEKU.**

SNEHULIAK

RUDO

SÁNKY

SNEHOVÁ VLOČKA

ORIEŠOK

KARNEVAL

MASKA

DRAK

ČERT

KAROLÍNA

JAR

SLNKO

HÚSATKÁ

VRÁTKA

TRÁVIČKA

JEŽIBABA

METLA

KNIHA

MOTÝLE

RYBY

MALIAR

FARBY

SRDIEČKA

OBRAZ

KAROLÍNA

LES

ORIEŠOK

JAHODY

PRIEHRADA

PLÁVACIE

KOLESO

ZOOLOGICKÁ

ZÁHRADA

OPIKA

TIGER

KOBRA

KLIETKA

CIRKUS

MANÉŽ

KLAUN

MAMA

KAROLÍNA

ŠKOLA

ZÁHRADA

SEN

CERUZKA

FARBIČKA

OBERAČKA

DEDKO

RUDKO

GAŠTANY

JABLKÁ

VRANA

BRÁNA

SPRÁVA

KRÁĽOVSTVO

KAROLÍNA

VIANOCE

STROMČEK

DARČEKY

HVIEZDIČKA

KÚZELNÍČKA

**VYUŽÍVANIE SLOV NA KARTIČKÁCH PODĽA JEDNOTLIVÝCH
MESIACOV V ROKU:**

JANUÁR:

SNEHULIAK, RUDO, SÁNKY, SNEHOVÁ VLOČKA, ORIEŠOK

FEBRUÁR:

KARNEVAL, MASKA, DRAK, ČERT, KAROLÍNA

MAREC:

JAR, SLNKO, HÚSATKÁ, VRÁTKA, TRÁVIČKA

APRÍL:

JEŽIBABA, METLA, KNIHA, MOTÝLE, RYBY

MÁJ:

MALIAR, FARBY, SRDIEČKA, OBRAZ, KAROLÍNA

JÚN:

LES, ORIEŠOK, JAHODY, PRIEHRADA, PLÁVACIE KOLESO

JÚL:

ZOOLOGICKÁ ZÁHRADA, OPICA, TIGER, KOBRA, KLIETKA

AUGUST:

CIRKUS, MANÉŽ, KLAUN, MAMA, KAROLÍNA

SEPTEMBER:

ŠKOLA, ZÁHRADA, SEN, CERUZKA, FARBIČKA

OKTÓBER:

OBERAČKA, DEDKO, RUDKO, GAŠTANY, JABLKÁ

NOVEMBER:

VRANA, BRÁNA, SPRÁVA, KRÁĽOVSTVO, KAROLÍNA

DECEMBER:

VIANOCE, STROMČEK, DARČEKY, HVIEZDIČKA, KÚZELNÍČKA

Metodické odporúčania

Kniha **Zázračný oriešok ROK** je zameraná na aktivizovanie kognitívneho a emocionálneho osobnostného potenciálu detí pri riadenom čítaní literárneho textu a spoluvytváraní príbehov učiteľky a detí (resp. rodičov spolu s deťmi).

Koncepcia textu knihy je zameraná na využívanie metódy riadeného čítania literárneho textu sprevádzaného ukazovaním názvov jednotlivých mesiacov, názvov príbehov a smerovej orientácie textu, vytváraním vety zo slovnej banky (dieťa si vyberá kartičky so slovami z obálky) a vytváraním príbehov podľa slov na kartičkách. Prostredníctvom **úvodného motivačného príbehu** deti vstúpia do deja príbehu odohrávajúceho sa v určitom čase a priestore, oboznámia sa s hlavnými literárnymi hrdinami.

Štruktúru textu knihy tvorí dvanásť samostatných, dejovo voľne na seba nadväzujúcich kapitol – príbehov, každý z nich sa odohráva v jednom z mesiacov roka. Texty je vhodné využívať vždy v aktuálnom mesiaci.

Štruktúra jednotlivých kapitol (mesiacov v roku) a možnosti ich didaktického využitia:

1. *Báseň o jednom z mesiacov v roku*

- počúvanie s porozumením
- diskusia
- riadené čítanie textu
- dramatizácia
- výtvarné spracovanie námetu
- báseň môže byť súčasťou mesačného kalendára počasia

2. *Text príbehu na každý z mesiacov v roku*

- dialóg, diskusia, opis prostredia, deja, literárnych hrdinov
- spoluvytváranie príbehov odpovedaním na otázky
- vytváranie možných variantov deja, nových dejových línií príbehov, nových literárnych hrdinov, kooperácia
- vytváranie hypotéz, koordinácia (zosúladenie) perspektívy nazerania ostatných (napr. otázky typu: „Aký darček mohol Rudo priniesť Karolínke?“ „Čo všetko mohol Rudo uvidieť, keď sa kráľovská brána pred ním odrazu otvorila?“)

- diskusia o možných záveroch príbehov
- riešenie problémových úloh (napr. „Nakreslite domácnosť Cyrila Ceruzku. Nezabudnite, že všetky veci vo svojej domácnosti mal Rudo iba čiernobiele.“ „Rozdeľte sa do troch skupiniek. Každá skupinka si vytvorí vlastné kráľovské strašidlo. Môžete využiť predmety, hračky a rôzne veci, ktoré v triede nájdete. Dohodnite sa, vymyslíte a ukážte, aké zvuky bude vaše strašidlo vydávať...“)
- dramatizácia textu
- hra v role, improvizácia
- konštruovanie prostredí, v ktorom sa odohráva dej
- slovná banka (poznámka: slová zo slovnej banky môžu deti využiť pri tvorbe kníh, časopisov alebo osobného denníka; umožňuje deťom hru so slovami a skladanie slov do viet; môže byť súčasťou osobného denníka)
- ilustrácia príbehov, výtvarné spracovanie tém

3. Konštruovanie ucelenej vety – ukladanie slov na kartičkách do riadkov

- princíp prepájania verbalizácie (text) s vizualizáciou (ilustrácia) (dieťa vytvára vetu zo slov na kartičkách, pričom text – t. j. veta vyjadruje dej na obrázku – ilustrácii)
- „napísanie“ a spoločné „prečítanie“ vety významovo vyjadrujúcej dej na obrázku nad textom
- objavovanie konvencií tlače – nadpis, smerová orientácia textu, začiatok a koniec vety, hranice slov a pod.
- dôležitosť poradia slov vo vete a poradia písmen v slovách
- znalosť veľkých písmen
- interpunkčné znamienka

4. Utváranie vlastných príbehov s využitím slov na kartičkách

- určených je päť slov, ktoré si deti uložia medzi začiatok a koniec príbehu
- diskusia, reflexia
- tvorba hypotéz
- hra v role, improvizácia
- ilustrácie príbehov
- slovná banka

Využívanie aktivizačnej knihy vo výchovno-vzdelávacom procese v materskej škole je vhodné realizovať:

- vždy počas jedného týždňa v mesiaci, pričom variabilita využitia je zaznamenaná v plánoch výchovno-vzdelávacej činnosti v triede
- učiteľka môže z jednotlivých príbehov odvodiť ďalšie hrové aktivity, napríklad z oblasti výtvarného stvárňovania predstáv detí, vhodné sú taktiež rôzne pohybové aktivity, využitie dramatizácie (spolu)vytvorených príbehov, konštrukčné aktivity napr. s využitím netradičného materiálu a pod.
- ideálne je tvoriť texty v menších skupinkách detí – napríklad v komunikačnom centre, prípadne za jedným stolíkom v triede, pričom každé dieťa má na stolíku pred sebou otvorenú svoju knihu a učiteľka má taktiež vlastnú knihu, aby všetci účastníci výučby mali možnosť sledovať a ukazovať smerovú orientáciu textu a ostatné konvencie tlače
- dôležité je tiež vzájomné počúvanie sa komunikačných partnerov a možnosť vyjadrenia vlastného názoru každého účastníka diskusie
- príbehy je možné vytvárať počas dopoludnia, ale tiež počas uvoľňovania, skracovania spánku detí predškolského veku podľa konkrétnych podmienok školy, respektíve triedy
- „aktivizačné knihy“ by mali byť uložené v detskej knižnici, aby boli deťom voľne dostupné kedykoľvek počas dňa v prípade, že o ich „čítanie“ prejavia záujem
- slovná a vetná banka – na kartičkách by mala byť deťom taktiež k dispozícii, pričom slová sú vždy uložené v obálke s názvom príslušného mesiaca, v ktorom deti vytvárajú príbeh
- „aktivizačná kniha“ by mala (mohla) byť vytlačená na tvrdšom papieri a zviazaná v hrebeňovej väzbe, čo podstatne uľahčí manipuláciu s ňou a je

tak zároveň i trvácnejšia pri jej častom a aktívnom využívaní vo výchovno-vzdelávacom procese v materskej škole.